

Regeringen
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över remiss av rapporten aktualisering av lagen om kommunal energiplanering

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen Skåne delar Energimyndighetens slutsatser kring behovet av att aktualisera lagen om kommunal energiplanering. Genom en god energi- och klimatplanering skapas bättre förutsättningar för den kommunala fysiska planeringen att ta hänsyn till energi- och klimatfrågor vid samhälls- och infrastrukturplanering, utbyggnad av förnybar energi samt uppmärksamma risker kopplade till energiförsörjning och klimatförändringar.

Energi- och klimatstrategi istället för energiplan

Länsstyrelsens delar Energimyndighetens analys av det aktuella läget vad gäller nuvarande energiplanelagstiftning. Energimyndigheten konstaterar i rapporten att lagen om kommunal energiplanering har haft och har fortfarande ett viktigt syfte genom att reglera kommunens ansvar för de lokala energifrågorna. Lagens nuvarande utformning är emellertid föråldrad, då den bygger på förhållanden som till stor del inte längre är aktuella. Av samma skäl tar lagen inte hänsyn till kommunernas ambitionshöjning att hantera energi- och klimatfrågorna de senaste decennierna. I dag är därför en energi- och klimatstrategi ett relevantare styrdokument än en energiplan. Energikrav i bostadsbyggreglerna bör samkoordineras med den kommunala energi- och klimatplanlagen.

Länsstyrelsens instämmer i Energimyndighetens förslag att portalparagrafen i den nya lagen om kommunal energi- och klimatplanering bör tydliggöras vad gäller kopplingen till övrig kommunal planering, t ex översiktsplaneringen. Länsstyrelsen instämmer även i förslaget att den nya lagen bör innehålla krav på aktualisering varje mandatperiod och att utarbeta en energiplan bör ändras till att avse en dokumenterad energi- och klimatstrategi.

Energiaspekter i kommunal verksamhet

Länsstyrelsen anser att lagen bör utvidgas med krav på kommunerna att beakta energiaspekterna i den egna verksamheten. Det är viktigt att det sker ett systematiskt arbete för att implementera energitjänstedirektivet (2006/32/EG) i allt offentlig arbete. Länsstyrelsen ser dock vissa brister i att ensidigt ersätta dagens frivilliga åtagande och stödsystem med en lagstadgade kommunala skyldighet på energiområdet. Sedan 2010 har kommuner och landsting kunnat söka statligt stöd för strategiskt arbete med energieffektivisering. Detta har varit en stor tillgång och möjliggjort att många kommuner och landsting fått kontroll på sin egen energianvändning, arbetat fram rutiner för insamling av energistatistik och fått igång ett systematiskt genomförande av olika energisparande åtgärder. Arbetet har inneburit många positiva effekter inte minst för mindre kommuner som tidigare inte haft kapaciteten att själva prioritera dessa frågor. Energi har återigen kommit högt upp på agendan i många skånska kommuner.

Energi-och klimat som en del av miljömålsarbetet

En annan viktig effekt i arbetet har varit en förbättrad uppföljning och hantering av energistatistiken. Det möjliggör bättre åtgärdsrioriteringar och är ett viktigt verktyg vid beslut och uppföljning av den kommunala verksamheten. Då detta stöd nu upphör riskerar det att ointetgöra mycket av det arbete som genomförts under de gångna åren och mycket av den kompetens som skapats riskerar att försvinna. Länsstyrelsen förordar därför en kombination en lagstadgade kommunala skyldighet på energiområdet med ett stödsystem. KLOK-stödet är ett sådant system men det är viktigt att de utformas så att även mindre kommuner har möjlighet och kapacitet att söka.

Länsstyrelsen instämmer i rapporten förslag att lagen bör tydliggöra vad en energi- och klimatstrategi ska innehålla, så att den blir snarlik till sitt upplägg med nulägesanalys, mål, handlingsplan med tidsatta och ansvarssatta åtgärder, en plan för uppföljning, miljöbedömning samt informationsplan i samtliga kommuner. Strategin bör innehålla sådana åtgärder som kommunen kan genomföra utifrån sin rådighet i olika sakfrågor. Länsstyrelsen anser att Energimyndigheten ska utnyttja sin föreslagna föreskrifträtt för att tydliggöra detta krav på innehåll.

Länsstyrelsen anser att det bör förtydligas vad som avses med förslaget att strategiarbetet bör ha ett ledningssystemperspektiv.

Statistikuppgifter

Rapporten föreslår att §§ 4-6 kan avskaffas eftersom möjligheten att inhämta nödvändiga uppgifter redan finns i annan lagstiftning. Länsstyrelsen delar inte denna uppfattning. Det finns stora brister i dagens system och lagstiftning vad gäller inhämtning av nödvändiga uppgifter. Användbar och tillförlitlig energistatistik på regional och kommunal nivå behövs för att möjliggöra prioritering och uppföljning av energi- och klimatarbetet och för att fullgöra den aktualisering som föreslås för lagen om kommunal energiplanering. Länsstyrelsen anser att den statistik som erhålls från SCB inte är av sådan kvalitet att den utgör ett bra underlag för nulägesanalys och uppföljning av kommunalt energi- och klimatarbete. Problemen är bl.a. att statistiken är allt för aggregerad och ofta innehåller luckor p.g.a. sekretess. Detta gör även att kvalitetsgranskning och komplettering blir ytterst tidskrävande och ibland helt omöjlig.

Rapporten föreslår att uppgifter i de tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheternas miljörapporter ska användas för att inhämta nödvändiga uppgifter. Det bör därvid observeras att alla verksamheter idag inte har en skyldighet att lämna uppgifter om energistatistik i sin miljörapport. Det är främst de anläggningar för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 50 MW som i emissionsdeklarationen lämnar uppgifter om s.k. energiparametrar. Att utforma insamlingssystem, med stöd av miljöbalken, där fler anläggningar får lämna uppgifter om energianvändning är ett omfattande arbete och kräver en förändring av förordningen om verksamhetsutövers egenkontroll. Något som Länsstyrelserna har uppmärksammat (bilaga 1).

För att minska den administrativa bördan för både företag, länsstyrelse och kommun föreslår Länsstyrelsen att det:

1. Sekretessen för Kommunal och regional energistatistik (KRE) upphävs. Se vidare Kammarrättens i Stockholms dom i mål nr 1031-14.
2. SCB ges i uppdrag att se över sekretesskydd av uppgiftslämnare och passivt medgivande som möjliggör publicering av KRE.
3. Ett nationellt insamlingssystem av energi- och klimatstatistik införs med stöd av förordningen om verksamhetsutövers egenkontroll och föreskriften om miljörapportering.

Länsstyrelsens tillsynsroll

Länsstyrelsen instämmer i rapportens bedömning att det är positivt om regeringen gör en bred översyn av rollfördelningen mellan statliga, regionala och kommunala institutioner samt vissa andra aktörer inom energi- och klimatområdet samt utreder hur en modern och effektiv reglering bör utformas. Länsstyrelsen ställer sig bakom Energimyndighetens förslag om att tillskriva länsstyrelserna en operativ tillsynsroll enligt lagen om kommunal energi- och klimatanläggning.

Långsiktig finansiering

Länsstyrelsen anser vidare vad gäller det regionala energi- och klimatarbetet, och då speciellt länsstyrelsernas roll, att det bör:

- Förlängas och budgeteras för att länsstyrelserna ska ha en fortsatt uppdrag att strategiskt samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga den statliga politiken för energiomställning och minskad klimatpåverkan, inklusive anslag för Länsstyrelserna Energi-och Klimatsamordning (LEKS).
- Budgeteras för att ge Länsstyrelsen en samordnande roll i det föreslagna KLOK-stödet. Detta gäller även framtida statliga stöd, inom energi- och klimatområdet, där regional samordning och förankring är resurseffektivt och lämpligt.
- Ge anslag till Energimyndigheten så att de kan ha utlysningar som länsstyrelser och energikontor kan söka för att stödja näringslivets och kommunernas klimat- och energiarbete. Detta fanns i Energieffektiviseringsprogrammet 2010-2014 men saknas i dagsläget.

Bilaga

1. Energikartläggning i egenkontrollförordningen

Länsstyrelsen
Skåne

BESLUT

5(5)

2015-04-09

Dnr 500-2777-15

